

HSL-TULOSKORTIN HYVÄKSYMINEN VUODELLE 2019

168/02.02.00.00/2017

Hallitus § 149

Esittelijä
Valmistelijä

Hallituksen puheenjohtaja Risto Rautava
Osastonjohtaja Ilmari Mäkinen, p. 050 364 8772

HSL:n toimintaa ohjaavat mm. seuraavat suunnitelmat:

- *Strategia* muodostaa pohjan kaiken toiminnan suunnittelulle ja kehittämiselle. Strategia laaditaan hallituksen toimikauden ajaksi (4 vuotta).
- *Toiminta- ja taloussuunnitelmassa (TTS)* määritellään strategisten painopisteiden mukaiset keskeiset toimenpiteet ja tavoitteet kolmivuotisella suunnittelukaudella. TTS päivitetään vuosittain.
- *Talousarvio* sisältää yksityiskohtaisemman suunnitelman toiminnasta sekä mitattavat toiminnan tavoitteet. Talousarviossa määritellään myös tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat resurssit talousarviovuonna.
- *HSL-tuloskortti* täydentää edellä mainittuja ohjausvälineitä ja siinä määritellään keskeisimmät kehittämissuunnitelmat talousarviovuonna. HSL-tuloskorttia tukevat lisäksi *osastokohtaiset tuloskortit*.

Yhtymäkokous on 27.11.2018 § 14 hyväksynyt HSL:n talousarvion vuodelle 2019 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2020-2021. Talousarvion toteutumista seurataan johdon toimesta kuukausittain (ns. talouden kuukausiraportit). Hallitukselle raportoidaan lisäksi laajemmin neljän kuukauden välein laadittavilla osavuosikatsauksilla. Osavuosikatsaukset sisältävät talousarvion ja muiden keskeisten mittareiden kehittymisen sekä ennusteen koko vuoden toteumasta.

Nyt hyväksyttäväksi ehdotettavan vuoden 2019 tuloskortin tarkoituksena on tukea HSL:n keskeisten tavoitteiden saavuttamista. Myös tuloskortin toteuman ennusteesta raportoidaan osana osavuosikatsauksia.

Tuloskorttikokonaisuus

Vuoden 2019 tuloskortteja on kehitetty vastaamaan uutta strategiaa ja niissä on huomioitu edellä kuvattu toiminnan ohjauksen kokonaisuus. HSL-tuloskortti ei siten ole koko HSL:n toiminnan läpileikkaava katsaus, vaan se keskittyy niihin tekemisiin (toiminnan kehityskärkiin), joilla varmistetaan onnistuminen kriittisissä asioissa. Tuloskortin näkökulma on toimintaa kehittävä ja tulevaisuudessa onnistumisen varmistaminen. Tuloskortti on ennen kaikkea operatiivisen johdon ja ohjauksen väline.

Uusi tulokorttikokonaisuus keskittyy aiempaa selkeämmin konkreettiseen tekemiseen. Kehityskärkien määrittelyssä on haettu sellaisia tekemisen kokonaisuuksia, jotka edistävät HSL:n strategisten painopisteiden toteutumista. Kehityskärkien on edellytetty olevan toiminnassa onnistumisen kannalta kriittistä tekemistä, joko uusia tai jo käynnissä olevia projekteja. Lisäksi niiden tulee olla riittävän laajasti läpi HSL:n meneviä kehityskohteita, joissa onnistuminen edellyttää useamman osaston yhteistyötä. Kehityskärjissä onnistumisen on oltava HSL:n toiminnasta suoraan johtuvaa.

Vuoden 2019 HSL-tulokorttiin on määritelty kolme kehityskärkeä, joiden painoarvot on määritelty seuraavasti:

Kehityskärki	Painoarvo HSL-tulokortista	Painoarvo kokonaisuudesta
Keräämme ja hyödynnämme matkustustietoa	50 %	30 %
Onnistumme vyöhykeuudistuksessa	25 %	15 %
Kehitämme maksamista	25 %	15 %
	yht. 100 %	yht. 60 %

Tulokortissa on kehityskärkien osalta määritelty myös tarkemmat toimenpiteet, joissa tulee onnistua. Onnistumista seurataan ja arvioidaan tulokortissa määriteltyjen mittareiden perusteella. Vuoden aikana osavuositarkastusten yhteydessä hallitukselle raportoidaan tulokorttitavoitteiden toteuman etenemisestä. Hallitus arvioi ja päättää HSL-tulokortin lopullisesta toteumasta keväällä 2020.

Tulokorttikokonaisuus muodostuu talotason yhteisestä HSL-tulokortista sekä osastokohtaisista tulokorteista (5 kpl). HSL-tulokortin painoarvon kokonaisuudesta esitetään vuonna 2019 olevan 60 % ja osastokohtaisten tulokorttien painoarvo 40 %.

Lisäksi puolet kunkin osaston tulokortista muodostuu tavoitteista, jotka tukevat em. kehityskärkien toteutumista. Tällöin strategisten tavoitteiden painoarvo tulokorttikokonaisuudesta on 80 %. Ratkaisulla on pyritty parempaan ohjausvaikutukseen tavoitteen ollessa lähempänä osaston omaa tekemistä, mitä mm. HSL:n tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan esittänyt. Osastokohtaiset tulokortit hyväksyy toimitusjohtaja.

Tulospalkkiojärjestelmä

Tulospalkkiojärjestelmällä pyritään varmistamaan tulokorttien tavoitteiden saavuttaminen. HSL:n hallitus on päätöksellään 19.4.2011 § 61 hyväksynyt HSL:lle toistaiseksi sovellettavan tulospalkkiojärjestelmän. Hallitus tarkensi päätöksellään 17.4.2012 § 73 tulospalkkiojärjestelmän perusteita ja ehtoja vuoden 2011 kokemuksiin perustuen ja hyväksyi HSL:lle toistaiseksi sovellettavan tulospalkkiojärjestelmän, joka on ollut voimassa siitä lähtien. Tulospalkkiojärjestelmä koskee koko HSL:n henkilöstöä.

Hallitus vahvistaa HSL-tuloskortin ja päättää tulospalkkion maksamisesta toimitusjohtajalle. Toimitusjohtaja vahvistaa osastojen tuloskortit ja päättää tulospalkkioiden maksamisesta muulle henkilöstölle järjestelmän sääntöjen perusteella. Tulospalkkion suuruus määräytyy tuloskorttien toteutuman perusteella. Tuloskorttien tavoitteiden 100 %:n toteutuma tarkoittaa täysimääräistä tulospalkkiota.

Tulospalkkioihin voidaan käyttää enintään 5 % vuotuisesta palkkasummasta. Yksittäiselle henkilölle tulospalkkion enimmäismäärä voi olla enintään yhden kuukauden säännöllisen työajan palkkaa vastaava summa. Tulospalkkion määrään eivät vaikuta luontoisedut, ylityöt eivätkä työaikakorvaukset. Koska tulospalkkiolla palkitaan työn tekemistä, työnteon keskeytykset vähentävät suhteessa tulospalkkion määrää hyväksytyyn tulospalkkiojärjestelmän mukaisesti.

Tulospalkkion maksamisen kynnysehtona on, että HSL:n tulos on vähintään talousarvion mukainen ja kustannuksissa saavutetaan vähintään tulospalkkion määrää vastaava säästö. Kustannukset tarkoittavat HSL:n omasta toiminnasta syntyviä kustannuksia ja joukkoliikenteen operointikustannuksia (ei sisällä infrakustannuksia). Tulospalkkiota varten ei talousarvioon ole varattu erillistä määrärahaa.

Tulospalkkion ehtoja ehdotetaan tarkennettavaksi vuodelle 2019 siten, että henkilöstölle maksettavasta vuoden 2019 tulospalkkiosta 60 % perustuu HSL-tuloskorttiin ja 40 % osaston tuloskorttiin (aiemmin 80/20). Osaston tuloskortin tavoitteista 20 % on suoraan talotason strategisista tavoitteista tukevia ja 20 % osaston toiminnan kehittämiseen liittyviä tavoitteita.

HSL-tuloskortti ja tulospalkkiojärjestelmän kuvaus ovat esityslistan liitteenä.

Ehdotus

Hallitus päättää hyväksyä liitteen mukaisen HSL-tuloskortin vuodelle 2019 siten, että HSL-tuloskortin painoarvo on 60 % tulospalkkiosta.

Käsittely

Toimitusjohtaja Rihtniemi, osastonjohtajat Anttila, Flink, Heikkinen ja Puntanen, viestinnän asiantuntija Eriksson sekä hallintopäällikkö Röntynen poistuivat asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 9.04-9.26.

Käsittelyn aikana jäsen Sirpa Kauppinen ehdotti jäsen Alviina Alametsän kannattamana, että HSL-tuloskortin painoarvoja muutetaan siten, että kehityskärjen "Keräämme ja hyödynnämme matkustustietoa" painoarvoksi tulisi 25% ja kehityskärjen "Onnistumme vyöhykeuudistuksessa" painoarvoksi tulisi 50%.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että koska käsittelyn aikana oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, suoritetaan äänestys. Äänestystapa on nimenhuutoäänestys.

Puheenjohtaja totesi, että ne jotka kannattavat esittelijän ehdotusta, äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat Kauppisen ehdotusta, äänestävät EI. Suoritettua äänestyksessä annettiin 10 JAA-ääntä (Aarnio, Haglund, Helenius, Kantola, Pasterstein, Rehnström, Rokkanen, Sinisalo, Tuominen

ja Rautava) ja 3 Ei-ääntä (Alametsä, Kauppinen ja Mithiku) sekä yksi TYHJÄ-ääni (Hertell). Puheenjohtaja totesi esittelijän ehdotuksen voittaneen suoritetun äänestyksen äänin 10-3, 1 tyhjä ja tulleen hallituksen päätökseksi.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä liitteen mukaisen HSL-tuloskortin vuodelle 2019 siten, että HSL-tuloskortin painoarvo on 60 % tulospalkkiosta.

Liitteet

HSL:n tuloskortti 2019

Virka- ja työehtosopimusten mukainen tulospalkkiojärjestelmä HSL-kuntayhtymässä